

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA

Warszawa, dnia 25 czerwca 2008 r.

Druk nr 121 S

SPRAWOZDANIE

KOMISJI USTAWODAWCZEJ

oraz

KOMISJI PRAW CZŁOWIEKA I PRAWORZĄDNOŚCI

**o projekcie ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez
obywateli (druk nr 121)**

Marszałek Senatu w dniu 8 maja 2008 r. skierował do Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli w celu rozpatrzenia go w pierwszym czytaniu.

Komisje na wspólnym posiedzeniu w dniu 24 czerwca 2008 r. rozpatrzyły w pierwszym czytaniu przedstawiony przez wnioskodawców projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli, wprowadziły do niego poprawki i wnoszą o przyjęcie przez Senat jednolitego, załączonego projektu ustawy oraz projektu uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy.

W załączeniu przekazujemy informację o pozostawieniu projektu ustawy poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
(-) Krzysztof Kwiatkowski

Zastępca Przewodniczącego Komisji
Praw Człowieka i Praworządności
(-) Krzysztof Piesiewicz

projekt

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu
inicjatywy ustawodawczej przez obywateli**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli

Art. 1.

W ustawie z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. Nr 62, poz. 688) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

"3. Projekt ustawy, w stosunku do którego postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie kadencji Sejmu, w której został wniesiony, jest rozpatrywany przez Sejm następnej i kolejnych kadencji bez potrzeby ponownego wniesienia projektu ustawy. W takich wypadkach Marszałek Sejmu zarządza ponowne drukowanie projektu ustawy oraz jego doręczenie posłom.",

b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

"4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do ustawy:

- 1) w odniesieniu do której Senat nie podjął stosownej uchwały,
- 2) w odniesieniu do której Senat uchwalił poprawki albo odrzucenie a Sejm nie rozpatrzył uchwały Senatu,
- 3) którą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej z umotywowanym wnioskiem przekazał Sejmowi do ponownego rozpatrzenia a Sejm nie podjął stosownej uchwały,
- 4) którą Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej zwrócił Sejmowi w celu usunięcia niezgodności z Konstytucją a Sejm albo Senat nie podjął stosownej uchwały, albo Senat uchwalił poprawki do uchwały Sejmu w sprawie usunięcia niezgodności a Sejm nie rozpatrzył uchwały Senatu.";

2) art. 13 otrzymuje brzmienie:

- "Art. 13. 1. Pierwsze czytanie projektu ustawy na posiedzeniu Sejmu przeprowadza się w terminie 3 miesięcy od daty wniesienia projektu ustawy do Marszałka Sejmu lub postanowienia Sądu Najwyższego stwierdzającego prawidłowo złożoną liczbę podpisów popierających projekt ustawy. W wypadkach określonych w art. 4 ust. 3 i 4 pierwsze czytanie odbywa się nie później niż w terminie 3 miesięcy od daty pierwszego posiedzenia Sejmu.
2. Jeżeli projekt ustawy został skierowany przez Sejm do komisji, jego drugie czytanie przeprowadza się w terminie 6 miesięcy od daty tego skierowania.
 3. Trzecie czytanie projektu ustawy przeprowadza się niezwłocznie, chyba że projekt ustawy został skierowany przez Sejm do komisji. W takim wypadku trzecie czytanie projektu ustawy przeprowadza się w terminie 3 miesięcy od daty skierowania."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt ustawy zmierza do ustanowienia regulacji w ustawie z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (Dz. U. Nr 62, poz. 688), zgodnie z którą zasada dyskontynuacji prac parlamentarnych nie ma zastosowania zarówno w odniesieniu do projektu ustawy wniesionego przez grupę obywateli polskich, liczących co najmniej 100.000 osób, mających prawo wybierania do Sejmu, w stosunku do którego postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie kadencji Sejmu, w której został wniesiony, jak również do tego samego projektu ustawy, w stosunku do którego postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie każdej kolejnej kadencji Sejmu.

W obowiązującym stanie prawnym art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli stanowi, iż projekt ustawy, w stosunku do którego postępowanie ustawodawcze nie zostało zakończone w trakcie kadencji Sejmu, w której został wniesiony, jest rozpatrywany przez Sejm następnej kadencji bez potrzeby ponownego wniesienia projektu ustawy, przy czym w takim wypadku Marszałek Sejmu zarządza ponowne drukowanie projektu ustawy oraz jego doręczenie posłom. Powołane unormowanie oznacza, że rezygnacja z zasady dyskontynuacji prac parlamentarnych nie ma zastosowania do niezakończonych postępowań ustawodawczych w sprawie projektu ustawy w kadencji Sejmu następującej po kadencji Sejmu, w której został wniesiony. Mając na uwadze specyfikę „obywatelskich” projektów ustaw, należy uznać, iż taki stan rzeczy nie może być uznany za uzasadniony merytorycznie.

Zasada dyskontynuacji ściśle związana jest z zasadą kadencyjności Parlamentu i wyraża się w tym, że wszystkie niezakończone przez Parlament sprawy uznaje się za zamknięte wraz z końcem jego kadencji. Zasada ta postrzegana jest jako element racjonalizacji prac parlamentarnych bowiem nowemu Parlamentowi, reprezentującemu często inną opcję polityczną i odmienne programy wyborcze nie narzuca się obowiązku prac nad projektami ustaw, które wpłynęły do Parlamentu poprzedniej kadencji, tym samym nie nakazuje się kontynuowania polityki poprzedniego Parlamentu.

Wydaje się, że argumenty wspierające istnienie zasady dyskontynuacji nie powinny mieć zastosowania do projektów ustaw będących efektem obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej. Obywatelska inicjatywa ustawodawcza jest nadzwyczajnym sposobem wszczynania procedury ustawodawczej, wykorzystywanym w szczególnych sytuacjach

zwłaszcza w przypadkach, gdy istnieje rozdźwięk pomiędzy oczekiwaniami społecznymi a działalnością Parlamentu. Jest to zatem swoista inicjatywa rezerwowa, podjęta w sytuacji, gdy pozostałe podmioty uprawnione do inicjatywy ustawodawczej nie będą zainteresowane przygotowaniem określonych aktów ustawodawczych.

Zasada dyskontynuacji jako swego rodzaju zwyczaj konstytucyjny nie ma charakteru absolutnego. Ustawodawca może określić od niej wyjątki albo też całkowicie odstąpić od jej stosowania.

Odstąpienie od stosowania zasady dyskontynuacji w przypadku projektów ustaw zgłoszonych w ramach inicjatywy ustawodawczej obywateli wydaje się uzasadnione z uwagi na fakt, że nie są one efektem prac posłów, Senatu czy Rady Ministrów, ale pochodzą od grupy obywateli, których podpisy zostały zebrane ogromnym nakładem pracy a motywy, którymi kierowano się ustanawiając tę zasadę nie odnoszą się w pełni do ustaw wniesionych bezpośrednio przez obywateli.

Mając powyższe na uwadze projekt zmierza do nadania nowego brzmienia art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli a ponadto poprzez dodanie nowego ustępu do art. 4 ustawy rozszerza zakres stosowania tego przepisu o ustawy pochodzące z inicjatywy obywatelskiej uchwalone przez Sejm, w stosunku do których proces legislacyjny nie został zakończony w danej kadencji.

Jednocześnie, w celu zagwarantowania szybkiego przeprowadzenia procedury legislacyjnej projekt ustawy nadaje nowe brzmienie art. 13 ustawy, w którym określa terminy w jakich powinny odbyć się poszczególne czytania projektu ustawy popieranej przez obywateli.

Projektowana ustawa nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa, a jej przedmiot nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgiałewicz

Min.MD/ *3589*/08/DP/JS

Warszawa, dnia *25* czerwca 2008 r.

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senat RP

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z przedłożonym projektem ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli /druk nr 121 S/ (pismo nr BPS/KU-034/56/08) uprzejmie informuję, że projektowana regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej.

Z poważaniem,